Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет будівництва та транспорту
Кафедра транспортних технологій

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

«Ефективність автомобільних перевезень в аграрному виробництві»
(*статус освітнього компонента – вибірковий)*

Реалізується в межах освітньої програми: *Транспортні технології (на автомобільному транспорті)*
(назва)
за спеціальністю *275 «Транспортні технології (за видами)», 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»*
(шифр, назва)

на *першому (бакалаврському)* рівні вищої освіти

Суми – 2026

Розробник: _____ *Олександр САРЖАНОВ*, *к.т.н., доцент*
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри транспортних технологій	протокол від 02 червня 2026 року №18
	Завідувач кафедри _____ (підпис) *Олександр САВОЙСЬКИЙ* (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми _____ *Олександр СОЛАРЬОВ*
(підпис) *(ім'я, прізвище)*

Декан факультету, де реалізується освітня програма _____ *Олександр СОЛАРЬОВ*
(підпис) *(ім'я, прізвище)*

Рецензія на робочу програму(додається) надана _____ *Віктор РУДЕНКО*
(підпис) *(ім'я, прізвище)*

_____ *Олександр ТАЦЕНКО*
(підпис) *(ім'я, прізвище)*

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації _____ Надія Баранік
(підпис) *(ім'я, прізвище)*

Зареєстровано в електронній базі: дата: 26.08. 2026 р.

© СНАУ, 2026рік

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програмиз описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

<table>
<tr><td>1.</td><td>Назва ОК</td><td colspan="8">Ефективність автомобільних перевезень в аграрному виробництві</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Факультет/кафедра</td><td colspan="8">Будівництва та транспорту / Транспортних технологій</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Статус ОК</td><td colspan="8">Вибірковий</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для</td><td colspan="8">-</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>ОК може бути запропонований для</td><td colspan="8">Транспортні технології (на автомобільному транспорті), перший (бакалаврський) рівень вищої освіти</td></tr>
<tr><td>6.</td><td>Рівень НРК</td><td colspan="8">6 рівень</td></tr>
<tr><td>7.</td><td>Семестр та тривалість вивчення</td><td colspan="8">7 семестр, 15 тижнів</td></tr>
<tr><td>8.</td><td>Кількість кредитів ЄКТС</td><td colspan="8">5,0</td></tr>
<tr><td rowspan="3">9.</td><td rowspan="3">Загальний обсяг годинта їх розподіл</td><td colspan="6">Контактна робота (заняття)</td><td colspan="2" rowspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекційні</td><td colspan="2">Практичні</td><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>Денна</td><td>Заоч.</td><td>Денна</td><td>Заоч.</td><td>Денна</td><td>Заоч.</td><td>Денна</td><td>Заоч.</td></tr>
<tr><td>150 годин, залік</td><td>30</td><td>-</td><td>30</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>90</td><td>-</td></tr>
<tr><td>10.</td><td>Мова навчання</td><td colspan="8">українська</td></tr>
<tr><td>11.</td><td>Викладач/Координатор освітнього компонента</td><td colspan="8">к.т.н., доцент кафедри транспортних технологій
Саржанов Олександр Анатолійович</td></tr>
<tr><td>11.1</td><td>Контактна інформація</td><td colspan="8">Аудиторія 406м, корпус 4</td></tr>
<tr><td>12.</td><td>Загальний опис освітнього компонента</td><td colspan="8">Освітній компонент «Ефективність автомобільних перевезень в аграрному виробництві» спрямований на формування знань і практичних умінь щодо організації, планування та оцінювання ефективності автомобільних перевезень у агропромисловому комплексі. У межах дисципліни розглядаються особливості сільськогосподарських вантажів, умови їх перевезення, використання рухомого складу, планування транспортного забезпечення сезонних робіт, організація збирально-транспортних процесів, навантажувально-розвантажувальні роботи, перевезення основних видів аграрних вантажів, показники роботи автомобільного транспорту та напрями підвищення ефективності транспортних процесів в АПК.</td></tr>
<tr><td>13.</td><td>Мета освітнього компонента</td><td colspan="8">Метою освітнього компонента є формування у здобувачів теоретичних знань і практичних навичок з організації автомобільних перевезень в аграрному виробництві, вибору рухомого складу та навантажувально-розвантажувальних засобів, планування перевезень сільськогосподарських вантажів, розрахунку техніко-експлуатаційних показників і розробки заходів щодо підвищення ефективності транспортного обслуговування підприємств АПК.</td></tr>
</table>

14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на освітніх компонентах: ОК12 «Основи професіональної діяльності». 2. Освітній компонент являється основою для поглиблення програмних результатів навчання: ОК 32 «Навчальна та виробнича практика».
15.	Політика академічної доброчесності	Система вимог, які ставляться перед здобувачем вищої освіти під час вивчення освітнього компоненту: проходження здобувачами етапів оцінювання у встановлені терміни; виконання і захист письмових та практичних робіт у встановлені терміни; дотримання при виконанні письмових робіт Положення «Про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність в Сумському національному аграрному університеті» (https://surli.cc/nmtcvp); дотримання здобувачами Кодексу академічної доброчесності СНАУ (https://surl.li/zyjfnw). Підготовлені до оцінювання письмові роботи повинні бути оригінальними та виконані самостійно здобувачем вищої освіти. Письмові роботи, які виконані і здані із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на оцінку нижче від отриманого результату. Роботи, які виконані з низьким рівнем унікальності або є копією «чужої» роботи оціню-ватимуться на «нуль» з послідуючим виконанням роботи згідно іншого оригінального індивідуального завдання. Перездача письмових робіт відбувається після повторного виконання або доопрацювання. Списування із різних джерел інформації (в т.ч. із використанням мобільних девайсів та гаджетів) під час екзаменів заборонено. При виявлені факту списування – робота здобувача анулюється.
16.	Посилання на курс у системі Moodle	*https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5669*
17.	Ключові слова	Сільськогосподарські вантажі, аграрні вантажі, автомобільні перевезення, агропромисловий комплекс, рухомий склад, транспортні засоби, навантажувально-розвантажувальні роботи, збирально-транспортний процес, транспортний баланс.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: *Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен…*	**Як оцінюється РНД**
ДРН 1. Знати класифікацію, транспортні характеристики та умови перевезення сільськогосподарських вантажів з урахуванням їх фізико-механічних і біологічних властивостей.	Виконання та захист звітів практичних робіт згідно індивідуального варіанту. Письмове опитування (тестування)засвоєння лекційного матеріалу. Підготовка і захист індивідуального завдання.
ДРН 2. Уміти планувати автомобільні перевезення в аграрному виробництві, складати транспортний баланс, визначати потребу в рухомому складі та організовувати транспортне забезпечення сезонних робіт.	Виконання та захист звітів практичних робіт згідно індивідуального варіанту. Письмове опитування (тестування)засвоєння лекційного матеріалу. Підготовка і захист індивідуального завдання.
ДРН 3. Уміти обирати рухомий склад і навантажувально-розвантажувальні засоби, розраховувати техніко-експлуатаційні показники роботи автомобільного транспорту та оцінювати ефективність транспортно-виробничих процесів.	Виконання та захист звітів практичних робіт згідно індивідуального варіанту. Письмове опитування (тестування)засвоєння лекційного матеріалу. Підготовка і захист індивідуального завдання.
ДРН 4. Здатність розробляти заходи щодо підвищення ефективності автомобільних перевезень в агропромисловому комплексі з урахуванням оптимізації маршрутів, логістичного забезпечення та сучасних інформаційних технологій.	Виконання та захист звітів практичних робіт згідно індивідуального варіанту. Письмове опитування (тестування)засвоєння лекційного матеріалу. Підготовка і захист індивідуального завдання.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу						Рекомендована література
	Аудиторна робота				Самостійна робота		
	Лк		Пз				
	Денна	Заоч	Денна	Заоч	Денна	Заоч.	
Тема 1. Особливості сільськогосподарських вантажів та умови їх перевезення. 1. Класифікація сільськогосподарських вантажів. 2. Фізико-механічні властивості сільськогосподарських вантажів. 3. Біологічні властивості та їх вплив на процес перевезення. 4. Вимоги до умов перевезення різних видів аграрних вантажів. 5. Транспортні засоби та навантажувально-розвантажувальні механізми в АПК. **ПЗ № 1.** Аналіз транспортних характеристик сільськогосподарських вантажів та вибір умов їх перевезення.	2		2		8		[1] – [7]
Тема 2. Ефективність використання рухомого складу в аграрному виробництві. 1. Поняття ефективності використання рухомого складу. 2. Техніко-експлуатаційні показники роботи автомобільного транспорту. 3. Вплив продуктивності рухомого складу на транспортні витрати. 4. Організаційні фактори підвищення ефективності перевезень. 5. Шляхи удосконалення збирально-транспортних процесів. **ПЗ № 2.** Оцінювання ефективності використання рухомого складу при перевезенні сільськогосподарських вантажів.	2		2		7		[1] – [7]
Тема 3. Планування автомобільних перевезень сільськогосподарських вантажів. 1. Завдання та принципи планування перевезень в АПК. 2. Поточне планування автомобільних перевезень. 3. Складання транспортного балансу. 4. Визначення потреби у транспортних засобах. 5. Планування перевезень під час сезонних робіт. **ПЗ № 3.** Розрахунок транспортного балансу та потреби в рухомому складі.	2		2		8		[1] – [7]
Тема 4. Організація транспортного обслуговування під час збирання врожаю. 1. Особливості транспортного забезпечення збиральних робіт. 2. Підготовка рухомого складу до роботи в сезон збирання врожаю.	4		4		7		[1] – [7]

3. Організація взаємодії транспортних засобів і збиральної техніки. 4. Система зв'язку та диспетчерського управління перевезеннями. 5. Контроль та облік роботи транспортних засобів. **ПЗ № 4.** Організація роботи транспортних засобів у збирально-транспортному процесі.							
Тема 5. Навантажувально-розвантажувальні роботи в аграрному виробництві. 1. Значення навантажувально-розвантажувальних робіт у транспортному процесі. 2. Класифікація навантажувально-розвантажувальних засобів. 3. Машини періодичної дії та їх характеристика. 4. Машини безперервної дії та їх характеристика. 5. Шляхи підвищення ефективності навантажувально-розвантажувальних робіт. **ПЗ № 5.** Вибір навантажувально-розвантажувальних засобів для обслуговування аграрних вантажів.	2		2		8		[1] – [7]
Тема 6. Організація перевезення основних видів сільськогосподарських вантажів. 1. Особливості перевезення зернових культур. 2. Організація перевезення кормів та силосної маси. 3. Особливості перевезення коренеплодів та овочевої продукції. 4. Вибір рухомого складу для різних видів вантажів. 5. Забезпечення збереження сільськогосподарської продукції під час транспортування. **ПЗ № 6.** Розробка технологічних схем перевезення зернових, кормових та овочевих вантажів.	2		2		7		[1] – [7]
Тема 7. Централізоване транспортне обслуговування агропромислового комплексу. 1. Сутність централізованого транспортного обслуговування. 2. Організація взаємодії транспортних підприємств і сільськогосподарських виробників. 3. Обслуговування перевезень через залізничні станції та порти. 4. Логістичне забезпечення аграрних підприємств. 5. Переваги та недоліки централізованого транспортного обслуговування. **ПЗ № 7.** Аналіз систем централізованого транспортного обслуговування аграрних підприємств.	2		2		8		[1] – [7]

Тема 8. Показники використання автомобільного транспорту в аграрному секторі. 1. Показники технічної готовності рухомого складу. 2. Показники випуску транспортних засобів на лінію. 3. Показники використання рухомого складу. 4. Аналіз ефективності використання транспортного парку. 5. Резерви підвищення ефективності використання автомобільного транспорту. **ПЗ № 8.** Розрахунок показників використання рухомого складу автотранспортного підприємства.	4		4		7		[1] – [7]
Тема 9. Техніко-експлуатаційні показники роботи транспортних засобів. 1. Показники використання вантажопідйомності рухомого складу. 2. Показники використання пробігу автомобілів. 3. Тривалість транспортного циклу. 4. Тривалість навантажувально-розвантажувальних операцій. 5. Вплив техніко-експлуатаційних показників на продуктивність перевезень. **ПЗ № 9.** Визначення техніко-експлуатаційних показників роботи автомобілів.	4		4		8		[1] – [7]
Тема 10. Транспортно-виробничі процеси в агропромисловому виробництві. 1. Поняття транспортно-виробничих процесів. 2. Класифікація транспортно-виробничих процесів. 3. Структура виробничо-транспортних циклів. 4. Організаційно-технічний рівень транспортно-виробничих процесів. 5. Напрями вдосконалення транспортно-виробничих процесів. **ПЗ № 10.** Аналіз транспортно-виробничих процесів та оцінювання їх ефективності.	2		2		7		[1] – [7]
Тема 11. Організація перевезення та зберігання сипучих вантажів. 1. Характеристика сипучих вантажів та особливості їх транспортування. 2. Бункери та ємності для зберігання сипучих вантажів. 3. Приймальні та розвантажувальні пристрої. 4. Організація процесів завантаження, зберігання та вивантаження сипучих вантажів. 5. Оцінювання ефективності функціонування бункерних систем. **ПЗ № 11.** Оцінювання ефективності функціонування систем зберігання та перевезення	2		2		8		[1] – [7]

сипучих вантажів.							
Тема 12. Шляхи підвищення ефективності автомобільних перевезень в аграрному виробництві. 1. Основні фактори, що впливають на ефективність перевезень. 2. Оптимізація маршрутів руху транспортних засобів. 3. Удосконалення організації транспортних процесів в АПК. 4. Використання сучасних інформаційних технологій у транспортному забезпеченні аграрного виробництва. 5. Перспективи розвитку автомобільних перевезень у агропромисловому комплексі. **ПЗ № 12.** Розробка заходів щодо підвищення ефективності автомобільних перевезень в АПК.	2		2		7		[1] – [7]
Всього	***30***		***30***		***90***		

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	**Методи викладання**(робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	**Кіль-кість годин**	**Методи навчання**(які види навчальної діяльності має виконатистудент самостійно)	**Кіль-кість годин**
ДРН 1.	Лекція-розповідь з поясненням, лекція-презентація з демонстрацією та використанням інтерактивних технологій. Практичні роботи з розрахунками за індивідуальним завданням. Тестування (опитування), з використанням учбових і контролюючих тестів.	18	Опрацювання опорних конспектів лекцій та робота з книгою. Вивченняматеріалу для самостійного опанування. Конспектування. Виконання завдань практичних робіт, виконання яких розпочато на контактному занятті. Підготовка і захист індивідуального завдання. Самооцінка знань.	24
ДРН 2.	Лекція-розповідь з поясненням, лекція-презентація з демонстрацією та використанням інтерактивних технологій. Практичні роботи з розрахунками за індивідуальним завданням. Тестування (опитування), з використанням учбових і контролюючих тестів.	18	Опрацювання опорних конспектів лекцій та робота з книгою. Вивченняматеріалу для самостійного опанування. Конспектування. Виконання завдань практичних робіт, виконання яких розпочато на контактному занятті. Підготовка і захист індивідуального завдання. Самооцінка знань.	18
ДРН 3.	Лекція-розповідь з поясненням, лекція-презентація з демонстрацією та використанням інтерактивних технологій. Практичні роботи з розрахунками за індивідуальним завданням. Тестування (опитування), з використанням учбових і контролюючих тестів.	22	Опрацювання опорних конспектів лекцій та робота з книгою. Вивчення матеріалу для самостійного опанування. Конспектування. Виконання завдань практичних робіт, виконання яких розпочато на контактному занятті. Підготовка і захист індивідуального завдання. Самооцінка знань.	18
ДРН 4.	Лекція-розповідь з поясненням, лекція-презентація з демонстрацією та використанням інтерактивних технологій. Практичні роботи з розрахунками за індивідуальним завданням. Тестування (опитування), з використанням учбових і контролюючих тестів.	14	Опрацювання опорних конспектів лекцій та робота з книгою. Вивченняматеріалу для самостійного опанування. Конспектування. Виконання завдань практичних робіт, виконання яких розпочато на контактному занятті. Підготовка і захист індивідуального завдання. Самооцінка знань.	18

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	*Методи сумативного оцінювання*	*Бали / Вага у загальній оцінці*	*Дата складання (зазначити номер тижня, на якому буде проведено оцінювання)*
Модуль 1 – 40 балів			
1.	Виконання та захист звітів практичних робіт	15 балів / 15%	протягом семестру 2….7 тиждень
2.	Комп'ютерне тестування до модуля 1	25 балів / 25%	7…8 тиждень
Модуль 2 – 60 балів			
3.	Виконання та захист звітів практичних робіт	15 балів / 15%	протягом семестру 8….15 тиждень
4.	Комп'ютерне тестування до модуля 2	25 балів / 25%	14…15 тиждень
5.	Підготовка і захист індивідуального завдання	20 балів / 20%	8…15 тиждень

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	***Незадовільно***	***Задовільно***	***Добре***	***Відмінно***
	Незараховано	***Зараховано***		
Модуль 1 – 40 балів				
Виконання та захист звітів практичних робіт	*<9 балів*	*9…11 балів*	*12…13 балів*	*14…15 балів*
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання, але є незначні зауваження, щодо виконання завдання	Виконано усі вимоги завдання, запропоновано власний варіант виконання завдання
Комп'ютерне тестування до модуля 1	*<15 балів*	*15…18 балів*	*19…22 балів*	*23…25 балів*
	Вірних відповідей менше 15 із 25	Вірних відповідей 15...18 із 25	Вірних відповідей 19…22 із 25	Вірних відповідей 23…25 із 25
Модуль 2 – 60 балів				
Виконання та захист звітів практичних робіт	*<9 балів*	*9…11 балів*	*12…13 балів*	*14…15 балів*
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання, але є незначні зауваження, щодо виконання завдання	Виконано усі вимоги завдання, запропоновано власний варіант виконання завдання
Комп'ютерне тестування до модуля 2	*<15 балів*	*15…18 балів*	*19…22 балів*	*23…25 балів*
	Вірних відповідей менше 15 із 25	Вірних відповідей 15...18 із 25	Вірних відповідей 19…22 із 25	Вірних відповідей 23…25 із 25
Підготовка і захист індивідуального завдання.	*<12 балів*	*12…14 балів*	*15..17 балів*	*18…20 балів*
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання, але є незначні зауваження, щодо виконання	Виконано усі вимоги завдання

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено.

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Виконання практичних робіт згідно індивідуального завдання під час проведення практичних занять зі зворотним зв'язком від викладача.	протягом 2..15 тижнів
2	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальним завданнями протягом аудиторних занять.	протягом 2..15 тижнів
3	Усний зворотній зв'язок від викладача та студентів після письмового опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу	протягом 7 та 14 тижнів після складання
4	Усний зворотній зв'язок від викладача та студентів підчас підготовки індивідуального завдання	протягом 9..15 тижнів
5	Усний зворотній зв'язок від викладача та студентів після захисту індивідуального завдання	протягом 15тижня після захисту

Самооцінювання може використовуватися, як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основні джерела (підручники, посібники)

1. Капіца М. І., Кислий Д. М., Десяк А. Є. Загальний курс транспорту : підручник. Дніпро : УДУНТ, 2023. 288 с.
2. Кужель В. П., Кашканов А. А., Кашканов В. А., Антонюк О. П. Організація і технологія вантажно-розвантажувальних робіт : електронний навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2022. 152 с.
3. Аулін В. В., Лисенко С. В., Гриньків А. В., Голуб Д. В., Головатий А. О. Логістика постачання транспортних і виробничих підприємств, фірм, компаній : навчальний посібник / за заг. ред. В. В. Ауліна. Кропивницький : Видавець Лисенко В. Ф., 2022. 325 с.
4. Дикань О. В., Дейнека О. Г., Волохова І. В., Лук'янова О. М. Менеджмент транспортних послуг : навчальний посібник. Харків : УкрДУЗТ, 2023. 185 с.

Додаткові джерела

5. Оліскевич М. С. Організація автомобільних перевезень. Частина 1. Вантажні перевезення : навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 336 с.
6. Кашканов В. А., Кашканов А. А., Варчук В. В. Організація автомобільних перевезень : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2017. 139 с.
7. Експлуатація машин і обладнання. Використання транспортних і навантажувально-розвантажувальних засобів у сільському господарстві : електронний навчальний матеріал.

Інформаційні ресурси

8. Дистанційний курс з освітнього компонента «Ефективність автомобільних перевезень в аграрному виробництві» у середовищі Moodle / [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5669
9. Програмний пакет Microsoft Office (текстовий процесор Microsoft Word, табличний процесор Microsoft Excel, програма підготовки презентацій Microsoft PowerPoint).